

MD-108

March-2022

B.A., Sem.-I

CC-102 : Economics

(Problems of Indian Economics – I)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના : જમણી બાજુનાં અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

વિભાગ – I

- નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 42
1. વિકાસમાન અર્થતંત્ર તરીકે ભારતીય અર્થતંત્રનાં લક્ષણોની સમજૂતી આપો. 14
 2. વિકસિત અર્થતંત્રનો અર્થ આપી, તેનાં લક્ષણો સમજાવો. 14
 3. ભારતમાં વસ્તીવૃદ્ધિનાં કારણો જણાવો. 14
 4. ભારત સરકારની વર્તમાન વસ્તીનીતિની સમીક્ષા કરો. 14
 5. હરિયાણી ક્રાંતિનો અર્થ આપી, તેનાં ઘટકોની સમજૂતી આપો. 14
 6. ભારતમાં ખેતીક્ષેત્રે નીચી ખેત ઉત્પાદકતાનાં કારણો જણાવી, ખેત ઉત્પાદકતા વધારવાનાં પગલાં જણાવો. 14
 7. ભારતમાં ખેત-પેદાશનાં ખરીદ-વેચાણનાં બજારની ખામીઓ જણાવી, તેને દૂર કરવા સરકારે લીધેલાં પગલાંઓ જણાવો. 14
 8. ભારતમાં ખેત-ધિરાણનું મહત્ત્વ જણાવો. 14

વિભાગ – II

9. નીચેનાં બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નોના યોગ્ય ઉત્તર આપો : (ગમે તે ચાર) 4 × 2 = 8
- (1) વિકાસશીલ દેશોને ત્રીજા વિશ્વનાં દેશો કહેવાય છે.
 - (a) સાચું (b) ખોટું (c) બેમાંથી એકપણ નહીં
 - (2) દેશનાં આર્થિક વિકાસમાં વધારો થવાથી કયા ક્ષેત્રનો (GDP)માં ફાળો ઘટે છે ?
 - (a) ખેતીક્ષેત્ર (b) ઉદ્યોગક્ષેત્ર (c) સેવાક્ષેત્ર
 - (3) ભારતમાં વસ્તીગણતરી કેટલા વર્ષના અંતરે થાય છે ?
 - (a) 7 (b) 5 (c) 10
 - (4) ભારતનાં વસ્તી ઇતિહાસમાં કયા વર્ષને મહાવિભાજક વર્ષ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?
 - (a) 1921 (b) 1951 (c) 1971
 - (5) ભારતમાં હરિયાણી ક્રાંતિની શરૂઆત ક્યારે થઈ હતી ?
 - (a) 1960 – 61 (b) 1966 – 67 (c) 1970 – 71
 - (6) “સીમાંત ખેડૂત એટલે ગરીબ ખેડૂત” –
 - (a) સાચું (b) ખોટું (c) બેમાંથી એકપણ નહીં
 - (7) ભારત સરકારે 1961માં જમીન સુધારાઓનો અમલ શરૂ કર્યો હતો.
 - (a) સાચું (b) ખોટું (c) બેમાંથી એકપણ નહીં
 - (8) નીચેનામાંથી કયો ફેરફાર એ સંસ્થાકીય ફેરફાર કહેવાય છે ?
 - (a) સિંચાઈ (b) રાસાયણિક ખાતર (c) જમીન સુધારાઓ

Seat No. : _____

MD-108

March-2022

B.A., Sem.-I

CC-102 : Economics

(Problems of Indian Economics – I)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instruction : Figure on the right side indicate marks.

PART-I

- Answer any **three** of the following questions : 42
1. Explain the characteristics of Indian Economy as a developing economy. 14
 2. Give the meaning of developed economy and discuss its characteristics. 14
 3. State the reasons of population growth in India. 14
 4. Criticise the present population policy of Government of India. 14
 5. Give the meaning of Green Revolution and explain its components. 14
 6. Give causes of low productivity in Indian agriculture sector and explain measures to improve productivity. 14
 7. State the limitations of buying-selling of agricultural product's markets in India and state the steps taken by the Government to resolve it. 14
 8. Explain the importance of agriculture finance in India. 14

PART-II

9. Choose the correct answers. (any **four**) 4 × 2 = 8
- (1) Developing countries are known as the third world countries.
(a) True (b) False (c) None of these
 - (2) Share of which sector decreases in GDP with an increase in economic development of country ?
(a) Agriculture sector (b) Industrial sector (c) Service sector
 - (3) At interval of how many years does census take place in India ?
(a) 7 (b) 5 (c) 10
 - (4) Which year is considered as a divider year in Indian population history ?
(a) 1921 (b) 1951 (c) 1971
 - (5) When was Green Revolution started in India ?
(a) 1960 – 61 (b) 1966 – 67 (c) 1970 – 71
 - (6) "Marginal farmer means poor farmer."
(a) True (b) False (c) None of these
 - (7) Government of India had introduced land reforms in 1961.
(a) True (b) False (c) None of these
 - (8) Which of the following is an Institutional change ?
(a) Irrigation (b) Chemical fertilizer (c) Land reforms